

TALOUSARVIOALOITE 1032/2001 vp

Määrärahan osoittaminen opettajien koulutukseen

Eduskunnalle

Opettajankoulutus on tällä hetkellä melkoisten paineiden alaisena. Tilanteeseen vaikuttavat useat samanaikaiset tekijät: opettajapulan uhka, opettajankoulutuksen sisältöihin kohdistuvat muutospaineet (mm. luma-aineet, tietotekniikka, mediakasvatus) sekä luokan- ja aineenopettajien opiskelun yhdistäminen. Lisäksi yliopiston sisällä lisääntyvät taistelut vähenevistä resursseista. Tämän kaiken taustalla ovat viime vuosikymmenten aikana tehdyt yliopistojen perusrahoituksen leikkaukset, jotka ovat vaikuttaneet voimakkaasti niissä annettavaan opettajankoulutukseen.

Perusrahoituksen leikkaukset ovat tuntuneet opettajankoulutuksessa erityisen voimakkaasti siksi, että siinä suurin osa toiminnasta keskittyy perusopetukseen ja -tutkimukseen. Perusopetukseen on myös vaikeampi saada ulkopuolista rahoitusta korvaamaan leikkausten aiheuttamia vajeita ja lisääntyneitä toimintamenoja.

Perusrahoituksen riittämättömyys vaikeuttaa vakavasti korkeatasoista opettajankoulutusta. Opettajankoulutuksen määrärahavajeisiin voidaan nykyisten määrärahojen puitteissa vaikuttaa vain pitämällä avoimina olleita virkoja täyttämättä sekä karsimalla tuntiopetusta.

Tämä puolestaan antaa sysäyksen koulutuksen kapea-alaistumiselle ja opettajien työuupumukselle. Tähän hälyttävään tilanteeseen on kiireellisesti puututtava ja taattava monipuolinen ja riittävä opettajien koulutustaso. Erityisesti on otettava huomioon erityisopetuksen ja oppilaanohjauksen tarpeet. Tällä on välillisiä vaikutuksia koko koulutusjärjestelmämme monipuolisuuteen ja korkeatasoisuuteen.

Nyt pitäisi varmistaa sellaisen rahoitusjärjestelmän malli, joka takaisi resurssit määrällisesti ja laadullisesti riittävään opettajankoulutukseen ja joka ei olisi riippuvainen suhdanne- ja trendiherkästä ulkopuolisesta rahoituksesta. Ministeriöltä saatavan rahoituksen mukaista aloituspaikkamäärää tulee siksi lisätä suunnitellusta 3 000 paikasta 7 000 paikkaan, jotta pätevien opettajien määrä olisi riittävä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 29.10.21 lisäyksenä 4 000 000 euroa opettajien koulutukseen.

TAA 1032/2001 vp — Leena Rauhala /kd ym.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Leena Rauhala /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Jääskeläinen /kd
Sakari Smeds /kd
Päivi Räsänen /kd

Bjarne Kallis /kd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Ismo Seivästö /kd
Leea Hiltunen /kd